

SÚDY, ICH ÚLOHY A ORGANIZÁCIA KONANIE PRED SÚDOM

SÚDNE KONANIE

1. Preskúmanie a predbežné prejednanie obžaloby

Preskúmanie obžaloby

Obžalobu podanú na súde **pre prečin** s hornou hranicou trestnej sadzby **neprevyšujúcou 5 rokov** preskúma **samosudca**. Skúma sa, či prípravne konanie prebiehalo zákonným spôsobom, či jeho výsledky dostatočne odôvodňujú postaviť obvineného pred súd, či trvajú naďalej dôvody väzby a pod. Ak samosudca zistí nedostatky, môže napr. trestné stíhanie zastaviť, prerušiť, postúpiť vec inému orgánu, vrátiť prokurátorovi na došetrenie, alebo vyriešiť iným spôsobom. Ak samosudca obžalobu prijme, nariadi hlavné pojednávanie, určí jeho termín a rozsah dokazovania.

Predbežné prejednanie obžaloby

Obžalobu podanú na súde **pre zločin alebo prečin** s hornou hranicou trestnej sadzby **prevyšujúcou 5 rokov** prejedná **senát** na verejnom zasadnutí.

Pri predbežnom prejednaní obžaloby súd alebo senát môže napr. trestné stíhanie zastaviť, prerušiť, postúpiť vec inému orgánu, alebo **nariadi hlavné pojednávanie**, určí jeho termín, rozsah a spôsob dokazovania.

2. Hlavné pojednávanie

Hlavné pojednávanie prebieha v 4 fázach. Spravidla je verejné.

I. fáza: Začiatok hlavného pojednávania

- predseda senátu (samosudca) otvorí hlavné pojednávanie oznámením veci, ktorá bude pojednávaná,
- predseda senátu (samosudca) preverí prítomnosť predvolaných osôb a overí ich totožnosť,
- predseda senátu (samosudca) vyzve svedkov, aby sa odobrali do vymedzenej miestnosti,
- prokurátor prednesie obžalobu,
- predseda senátu po prednesení obžaloby vyzve obhajcu obžalovaného, aby zaujal k obhajobe stanovisko,
- poškodený sa vyjadrí, či si uplatňuje nárok na náhradu škody, spôsobenej trestným činom a v akom rozsahu.

II. fáza: Dokazovanie

súdca umožní prokurátorovi vylúchnuť obžalovaného, obhajca kladie otázky obžalovanému, nasleduje vykonávanie ďalších dôkazov – výsluch svedkov, posudky znalcov a štátnych orgánov, rôzne listiny a pod.

návrhy strán na doplnenie dokazovania,

vyhlásenie predsedu senátu o skončení dokazovania,

III. fáza: Záver hlavného pojednávania

predseda senátu udelí slovo na záverečné reči v poradí

- prokurátor,
- zástupca záujmového združenia občanov,
- poškodený,
- zúčastnená osoba,
- obhajca obžalovaného, prípadne obžalovaný.

predseda senátu pred odchodom na záverečnú poradu udelí obžalovanému posledné slovo, ak sa objaví prekážka, pre ktorú nemožno hlavné pojednávanie vykonať alebo v ňom pokračovať, súd odročí hlavné pojednávanie a určí termín, kedy sa bude konať ďalšie hlavné pojednávanie.

IV. fáza: Rozhodnutie na hlavnom pojednávaní

Na záver hlavného pojednávania môže súd vydať rozhodnutia rôzneho druhu:

- vec vráti prokurátorovi na došetrenie,
- postúpi inému súdu,
- zastaví trestné stíhanie
- podmienečne zastaví trestné stíhanie a schváli zmier,
- preruší trestné stíhanie
- rozhodne rozsudkom

Rozsudok môže byť:

- **odsudzujúci**, ak súd uzná obžalovaného za vinného
 - **oslobodzujúci**, ak súd obžalovaného spod obžaloby oslobodí
- Výrok súdu musí obsahovať odôvodnenie.

3. Odvolacie konanie

Proti rozhodnutiu súdu, ktoré ešte nenadobudlo právoplatnosť, je **riadnym opravným prostriedkom**:

- **odvolanie** – opravný prostriedok proti rozsudku súdu prvého stupňa. Podáva sa do 15 dní od oznámenia rozsudku na súde, kde bol rozsudok vynesený.

O odvolaní rozhoduje krajský súd.

- **sťažnosť** – opravný prostriedok **proti uzneseniu**. Sťažnosťou možno napadnúť každé uznesenie policajta okrem uznesenia o začatí trestného stíhania. Uznesenie súdu alebo prokurátora možno napadnúť len v tých prípadoch, v ktorých to zákon výslovne pripúšťa, a ak rozhoduje vo veci v prvom stupni.

Podáva sa orgánu, proti ktorého uzneseniu smeruje do 3 dní od oznámenia uznesenia.

- **odpor** – **proti trestnému rozkazu**. Podáva sa na súde, ktorý trestný rozkaz vydal do 8 dní od jeho doručenia. Odpor môže podať obvinený aj osoby, ktoré môžu podať v jeho prospech odvolanie aj prokurátor.

Keď rozhodnutie súdu nadobudlo právoplatnosť, možno uplatniť **mimoriadne opravné prostriedky**:

- **zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní** – ak bol porušený zákon zruší generálny prokurátor právoplatné rozhodnutie prokurátora alebo policajta do 3 mesiacov od právoplatnosti napadnutia rozhodnutia,

- **dovolanie** – smeruje k náprave právnych chýb v trestnom konaní. Právoplatné rozhodnutie súdu môže napadnúť minister spravodlivosti. Právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu môže napadnúť generálny prokurátor, obvinený, príbuzný obvineného v priamom pokolení, ak je obvinený mladistvý tak jeho zákonný zástupca alebo obhajca. Podáva sa do 3 mesiacov od doručenia rozhodnutia súdu. Rozhoduje najvyšší súd,

- **obnova konania** – sa povolí, ak vyšli najavo nové skutočnosti a dôkazy, ak orgán činný v trestnom konaní v pôvodnom konaní porušil svoje povinnosti.

4. Vykonávacie konanie

Je posledným štádiom trestného konania. Ide o výkon právoplatného odsudzujúceho rozsudku. Výkon trestu alebo ochranného opatrenia zariaďuje súd, ktorý vo veci rozhodol na prvom stupni.

Predseda senátu príslušného súdu prvého stupňa alebo odvolacieho súdu vydá príkaz na zadržanie odsúdeného na účel jeho dodania do výkonu trestu odňatia slobody. Väzba sa započítava do doby výkonu trestu odňatia slobody.

Ak odsúdený, na ktorom sa vykonáva trest odňatia slobody, ochorie na ťažkú chorobu, môže predseda senátu výkon trestu na potrebný čas prerušiť; vždy však preruší výkon trestu na tehotnej žene alebo matke dieťaťa mladšieho ako jeden rok.

– základné úlohy súdnictva sú uvedené v VII. hlave, 2. oddiele Ústavy SR

- bližšie tieto úlohy definuje zákon č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý upravuje:

- a) základné zásady činnosti súdov,
 - b) sústavu súdov a ich pôsobnosť,
 - c) vnútornú organizáciu súdov,
 - d) riadenie a správu súdov,
 - e) sudcovskú samosprávu a
 - f) účasť súdov pri tvorbe rozpočtu súdov
- v zmysle Ústavy SR, súdnictvo v SR vykonávajú nezávislé a nestranné súdy
 - sústavu súdov SR tvoria: Najvyšší súd a ostatné súdy
 - v zmysle zákona č. 757/2004 Z.z. sústavu súdov SR tvoria konkrétne:
 - okresné súdy,
 - krajské súdy
 - Najvyšší súd
 - Špeciálny súd – má postavenie krajského súdu
 - vojenské súdy – vojenské obvodové súdy
 - vyšší vojenský súd

v čase brannej pohotovosti aj vyššie a nižšie poľné sudy????

Úlohou súdov je najmä:

- prejednávateľ a rozhodovateľ občianskoprávne a trestnoprávne veci,
- rozhodovateľ o právach, povinnostiach a právom chránených záujmoch FO a PO a štátu, pokiaľ zákon neustanovuje inak,
- konať a rozhodovať o žalobách alebo o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam, zásahom a iným opatreniam alebo nečinnosti v oblasti verejnej správy,...
- rozhodovať o vine obžalovaného a ukladať zákonom ustanovené tresty, prípadne iné opatrenia,
- rozhodovať o zákonnosti rozhodnutí a postupov orgánov verejnej moci, ak zákon neustanovuje inak,

Význam a dôležitosť

- výlučne súdom je zverené s konečnou platnosťou vyriešiť najdôležitejšiu otázku trestného konania – otázku viny a trestu;
- sudy rozhodujú aj o ďalších dôležitých otázkach ako napr.: o uložení ochranných opatrení, o podmienечnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, o podmienечnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu,...
- okrem toho je sudca oprávnený rozhodovať vo všetkých štádiách trestného konania a o ďalších obmedzeniach Ústavou zaručených práv a slobôd;

Organizácia súdov:

- súdnictvo v trestných veciach vykonávajú:

a) sudcovia a

b) v zákonom stanovených prípadoch - spolu so sudcami v senátoch aj prísediaci sudcovia z radov občanov (laici) – pri výkone súdnictva majú rovnaké práva a povinnosti ako sudcovia okrem oprávnenia predsedáť senátu;

- predseda senátu alebo samosudca môže byť len sudca;

- **sudy rozhodujú zásadne v senátoch, pričom predseda súdu alebo samosudca rozhoduje len, ak tak ustanoví zákon**

- sudcovia príslušného súdu tvoria plénum súdu (vedie a zvoláva ho predseda súdu)

a. Okresný súd

- senát OS sa skladá z:

- predseda senátu a
- 2 prísediaci,

- na OS sa zriaďuje občianskoprávne a trestnoprávne grémium

- ďalšie grémium môže zriadiť predseda OS na základe predchádzajúceho súhlasu pléna OS

b. Krajský súd

- senát KS (vždy rozhoduje v senáte) sa skladá (bez ohľadu na to, či rozhoduje v 1. alebo v 2. stupni):

- 3 sudcovia – z toho jeden z nich je predseda senátu;

- ak má v senáte viac sudcov funkciu predsedu senátu, určí predsedu senátu rozvrh práce

- každý predseda senátu má právo predsedáť senátu vo veci, ktorá mu bola pridelená ako spravodajcovi

- na KS sa zriaďuje občianskoprávne, obchodnoprávne, trestnoprávne a správne kolégium

- ďalšie kolégium môže zriadiť predseda KS na základe predchádzajúceho súhlasu pléna KS

c. Najvyšší súd

- senát NS sa skladá z:

- 3 sudcovia, z ktorých jeden je predsedom senátu

- ak sa však rozhoduje o riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam senátov NS, skladá sa senát NS z:

- predseda a
- 4 sudcovia

- predpis o konaní pred súdmi môže ustanoviť, že senát NS sa skladá aj z väčšieho počtu sudcov, avšak senát musí byť vždy zložený z nepárneho počtu sudcov

- sudcovi NS možno prideliť asistenta

- na NS sa zriaďuje občianskoprávne, obchodnoprávne, trestnoprávne a správne kolégium

- ďalšie kolégium môže zriadiť predseda NS na základe predchádzajúceho súhlasu pléna NS

d) Špeciálny súd

senát ŠS sa skladá z:

- 3 sudcovia, z ktorých jeden je predsedom senátu

- plénum Špeciálneho súdu vykonáva pôsobnosť kolégia KS

e) Vojenský obvodový súd

- senát VOS sa skladá z:

- sudca, ktorý je predsedom senátu

- 2 prísediaci
- plénum VOS vykonáva pôsobnosť grémia OS
- f) Vyšší vojenský súd**
- senát VVS sa skladá z:
 - 3 sudcovia, z ktorých jeden je predsedom senátu
 - plénum VVS vykonáva pôsobnosť kolégia KS

5. Strany v trestnom konaní:

§ 12 ods. 6 - stranou sa rozumie:

- ten, proti komu sa vedie trestné konanie,
- poškodený,
- zúčastnená osoba,
- v konaní pred súdom aj prokurátor a spoločenský zástupca,
- rovnaké postavenie ako strana má aj: osoba na návrh alebo žiadosť ktorej sa konanie vedie alebo ktorá podala opravný prostriedok (napr. pri odvolaní osoby so samostatným odvolacím právom – príbuzní obvineného)

a. Ten, proti ktorému sa vedie trestné konanie (podozrivý, obvinený, obžalovaný, odsúdený)

- v podstate tá istá osoba, ide len o rozdielne označenie v závislosti od štádia trestného konania

- podozrivý - ten, voči komu vznikne podozrenie, že spáchal TČ
- podozrivým v zmysle TP však môže byť len osoba, ktorá môže byť, alebo ktorá bola zadržaná (na zadržanie sa vyžaduje predchádzajúci súhlas prokurátora, inak k zadržaniu môže dôjsť, len ak bola taká osoba pristihnutá pri TČ alebo na úteku, resp. ak vec nepripúšťa odklad a súhlas nebolo možné vopred dosiahnuť)
- obvinený - ten, kto je podozrivý zo spáchania trestného činu a voči komu bolo vydané uznesenie o vznesení obvinenia, t.j. voči komu bolo vznesené obvinenie;
- obžalovaný – označuje sa tak obvinený v štádiu po nariadení hlavného pojednávania;
- odsúdený - ten, proti komu bol vydaný odsudzujúci rozsudok, ktorý už nadobudol právoplatnosť

- obvinený je ústrednou postavou trestného stíhania, nakoľko je to práve on, proti komu sa vedie trestné stíhanie

- účel TP vyžaduje účasť obvineného pri trestnom stíhaní, (okrem prípadu konania proti ušlému)

- postavenie obvineného je procesne veľmi dôležité

- obvinený je:

- procesnou stranou,
- jeho výpoveď je dôkazným prostriedkom a je aj
- predmetom výkonu rozhodnutia

- obvinený má v rámci trestného konania aj viaceré významné práva:

Práva obvineného

- právo na obhajobu (materiálna – môže sa sám obhajovať, ak nejde o prípad nutnej obhajoby a formálna stránka obhajoby – môže si zvoliť obhajcu a to vždy, aj keď mu bol ustanovený, alebo aj keď mu ho zvolili príbuzní, môže ho vymeniť);
- právo vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu a k dôkazom o nich;
- nie je však povinný vypovedať;
- môže uvádzať okolnosti a dôkazy slúžiace na jeho obhajobu,
- robiť návrhy a podávať žiadosti a opravné prostriedky;
- právo zvoliť si obhajcu a s ním sa radiť aj počas úkonov vykonávaných OČTK,- v priebehu svojho výsluchu sa však nemôže s obhajcom radiť o tom, ako odpovedať na už položenú otázku;
- môže žiadať, aby bol vyslúchaný za účasti svojho obhajcu a aby sa obhajca zúčastnil aj na iných úkonoch prípravného konania;
- ak je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, môže s obhajcom hovoriť bez prítomnosti tretej osoby; uvedené práva prislúchajú aj vtedy, ak je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená;
- ak nemá dostatočné prostriedky, aby uhrádzal trovy obhajoby, má nárok na bezplatnú obhajobu alebo na obhajobu za zníženú odmenu;
- právo byť o svojich právach poučený;

- nesmie byť k výpovedi a priznaniu nijakým spôsobom donucovaný;

v konaní pred súdom:

- v rámci prípravy hlavného pojednávania sa mu musí doručiť obžaloba;
- v každom štádiu konania právo nahliadnuť do spisu;
- právo preštudovať spis,
- právo byť prítomný na prejednávaní veci na hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí;
- po prednesení obžaloby prokurátorom právo podrobne a súvisle vysvetliť všetky okolnosti, ktoré obvinenie zoslabujú a vyvracajú a navrhnúť dôkazy;
- právo byť prítomný na vykonávaní dôkazov na hlavnom pojednávaní;
- právo byť vyzvaný, aby sa k nim vyjadril;
- právo predniesť záverečnú reč;
- právo na prednesenie posledného slova;
- právo hovoriť v materinskom jazyku

Obvinený ako procesná strana, resp. strana v trestnom konaní:

- v konaní pred súdom - zásadne rovnoprávny s obžalobcom
- ide však len o rovnosť teoretickú (existujú tu viaceré obmedzenia (najmä zabezpečovacie inštitúty),
- z dôvodu vyváženia tohto nerovnoprávného postavenia strán, zákon dáva obžalovanému viaceré oprávnenia (tzv. **favor defensionis**), ktorých sa prokurátor nemôže dovoliavať
- napr. úprava poradia záverečných rečí,
- zákaz reformationis in peius,
- podstata obvinenia sa musí oznámiť do 3 dní od vydania uznesenia o vznesení obvinenia, najneskôr však na začiatku prvého výsluchu,
- v rámci prípravy hlavného pojednávania sa mu musí doručiť žaloba,
- právo nahliadnuť do spisu,
- právo byť prítomný na pojednávaní,
- právo sám podrobne vysvetľovať, vyjadrovať k vykonaným dôkazom,
- právo na prednesenie záverečného reči a posledného slova...;
- právo byť poučený v každom procesnom štádiu o svojich právach, o možnosti podať opravný prostriedok,...
- právo hovoriť v materinskom jazyku,
- právo na obhajobu (prípady nutnej obhajoby, právo zvoliť si obhajcu, ustanovený obhajca, náhradný obhajca,...)

b. Zúčastnená osoba

- ten, koho vec bola zhabaná alebo podľa návrhu má byť zhabaná;
- je spätá so svojimi záujmami s poškodeným;
- má právo vyjadriť svoje stanovisko k otázke viny a trestu len vtedy, keď to súvisí s jej vlastným postavením;
- má možnosť vyjadriť sa k veci, byť prítomná na hlavnom pojednávaní a verejnom zasadnutí, robiť návrhy,...;
- o zhabaní rozhodne súd rozsudkom alebo uznesením na verejnom zasadnutí
- môže byť zastúpená splnomocnencom (ním môže byť len osoba plne spôsobilá na PÚ)
- má právo podať odvolanie proti rozsudku a to pre nesprávny výrok o zhabaní veci

c. Poškodený (FO, PO alebo štát)

- a) osoba, ktorej bolo TČ ublížené na zdraví, alebo
- b) osoba, ktorej bola TČ spôsobená majetková, morálna alebo iná škoda, alebo
- c) osoba, ktorej boli TČ porušené či ohrozené je iné zákonné práva a slobody;

TP rozlišuje dve skupiny poškodených:

- poškodení, ktorí majú nárok na náhradu škody (t.j. poškodení, ktorí majú okrem všeobecných práv aj právo žiadať, aby v odsudzujúcom rozsudku súd uložil povinnosť nahradiť a byť teda subjektom adhézneho konania, teda uplatňovať si svoj nárok na náhradu škody priamo v trestnom konaní) a
 - poškodení bez tohto oprávnenia;
- oprávnenia poškodeného nemôže vykonávať ten, kto je v trestnom konaní stíhaný ako spoluobvinený
 - naše trestné právo nepozná pojem obeť TČ (tieto pojmy sa v niečom prekrývajú, ale pojem obeť je v niečom užší, v niečom širší ako pojem poškodený)
 - ak poškodený nemá plnú spôsobilosť na PÚ, jeho práva vykonáva zákonný zástupca, prípadne v prípade kolízie záujmov opatrovník
 - poškodený môže byť vyslúchaný ako svedok;

- poškodený je procesnou stranou a to bez ohľadu na to, či má právo byť subjektom adhézneho konania alebo nie!!!

-

Práva poškodeného:

a) všeobecné práva: právo byť zastupovaný, právo byť poučený o svojich právach, právo vypovedať v materinskom jazyku, právo na podanie,...

b) právo na náhradu škody, ktorá mu bola TČ spôsobená,

c) právo na zaistenie nároku na náhradu škody spôsobenej TČ,

d) právo aktívne vystupovať pri zisťovaní skutkového stavu,

e) právo byť informovaný o stave veci a podávať opravné prostriedky,

f) právo súhlasiť s TS (dispozičné právo - §163a TP);

g) právo nazerať do spisov,

- práva preštudovať spis sa môže výslovne vzdať

- a v konaní pred súdom sú stranou aj:

d Spoločenský zástupca

- záujmové združenie občanov má podľa TP právo vysielat' svojho zástupcu na konanie na OS aj na odvolacie konanie na KS

- záujmové združenie – výchovný význam a sú to najmä – odborové a iné spoločenské organizácie, cirkvi a pracovné kolektívy s výnimkou politických strán a hnutí

- úlohou spoločenského zástupcu je tlmočiť súdu stanovisko združenia k prejednávanej veci, k osobe páchatela a k možnostiam jeho nápravy, aby pomohol súdu k objektívnemu a čo najspravodlivejšiemu rozhodnutiu

- záujmové združenie občanov zašle súdu návrh, aby sa na hlavnom pojednávaní mohol zúčastniť ich zvolený zástupca

- súd o tomto návrhu rozhodne a od okamihu, keď sa návrhu na jeho ustanovenie vyhovel, môže spoločenský zástupca vykonávať svoje práva a povinnosti;

- spoločenský zástupca má v konaní pred súdom práva a povinnosti strany

- súd a prokurátor sú povinní pri výkone jeho funkcie všestranne mu pomáhať;

- súd doručí záujmovému združeniu občanov odpis obžaloby a tiež mu zašle upovedomenie o hlavnom pojednávaní

- oprávnený nazerať do spisu,

- oprávnený robiť dôkazné návrhy,

- oprávnený klásť vylúchaným osobám otázky,

- oprávnený predniesť záverečnú reč, právo na repliku;

- nemá právo podávať opravné prostriedky;

- rovnaké postavenie ako strana má aj:

e. iná osoba, na ktorej návrh alebo žiadosť sa konanie vedie alebo

f. iná osoba, ktorá podala opravný prostriedok

) Rozsudok

- len v tejto forme rozhoduje súd meritórne vo veci, z toho sú však 2 výnimky:

1) ak v konaní o sťažnosti pre porušenie zákona Najvyšší súd zistí, že napadnutým rozhodnutím bol porušený zákon, vysloví to vo forme rozsudku;

2) Krajský súd rozhodne rozsudkom o uznaní rozsudku cudzozemského súdu v trestnej veci, ktorý má byť vykonaný na území SR;

Obsah rozsudku:

• úvodná časť: - úvodné slová = „V mene SR“,

- označenie súdu, ktorý rozsudok vydal, mená a priezviská sudcov, ktorí sa na rozhodnutí zúčastnili

• označenie obžalovaného: meno a priezvisko, dátum a miesto narodenia, zamestnanie, bydlisko, prípadne ďalšie údaje, aby nebol zameniteľný s inou osobou

• výroková časť – enunciát (výrok) s uvedením zákonných ustanovení, ktoré boli použité

– je to vlastné rozhodnutie, ktoré je jadrom rozsudku

- odsudzujúci alebo oslobodzujúci výrok musí obsahovať presné označenie trestného činu, ktorého sa výrok týka + jeho zákonné pomenovanie a uvedenie príslušného zákonného ustanovenia + miesto,

čas a spôsob spáchania tohto skutku, prípadne ďalšie okolnosti + uvedenie zákonných znakov vrátane tých, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu

- do výrokovej časti, ktorým sa rozhoduje otázka viny sa zahrnie aj:

- výrok o náhrade škody, ak bol nárok na jej náhradu včas uplatnený,

- výrok o ochrannom opatrení, ak sa o ňom rozhodovalo

- odsudzujúci rozsudok musí ďalej tiež obsahovať: výrok o treste s uvedením zákonných ustanovení, podľa ktorých bol trest vymeraný + taktiež, ak ide o trest, ktorého výkon možno podmiennečne odložiť, musí výrok obsahovať aj rozhodnutie o tom, či bol podmiennečný odklad povolený alebo nie + ak bol uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody, musí obsahovať aj výrok o spôsobe výkonu tohto trestu a + taktiež, ak ide o obzvlášť nebezpečného recidivistu, treba výrok o tom tiež poňať do rozsudku

- oslobodzujúci rozsudok musí obsahovať aj výrok s uvedením dôvodu, pre ktorý bol obžalovaný oslobodený spod obžaloby

- odôvodnenie rozsudku, ak zákon neustanovuje niečo iné

– odôvodnenie má presvedčiť o opodstatnenosti záveru uvedeného vo výrokovej časti rozsudku

- ak rozsudok obsahuje odôvodnenie:

a) súd v odôvodnení rozsudku stručne vyloží:

- ktoré **skutočnosti** vzal **za dokázané** a

- o ktoré **dôkazy** svoje skutkové zistenia oprel a

- **akými úvahami** sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú;

b) z odôvodnenia musí byť zrejmé:

- **ako sa** súd **vyrovnal s obhajobou**,

- **prečo nevyhovel** návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a

- **akými právnymi úvahami** sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu;

- ak boli do rozsudku pojaté **ďalšie výroky**, treba odôvodniť aj tieto výroky

- odôvodnený musí byť v zásade každý výrok rozsudku okrem prípadu podľa § 314d ods. 2 TP, na základe ktorého samosudca môže vyhotoviť **zjednodušený písomný rozsudok**, ktorý neobsahuje odôvodnenie, ak sa po jeho vyhlásení, prokurátor aj obvinený vzdali odvolania alebo vyhlásenie o tom, že sa vzdávajú odvolania urobili do 3 pracovných dní od vyhlásenia rozsudku

- poučenie o opravnom prostriedku

Uznávanie o rozsudku, resp, porada a hlasovanie:

- súd rozhoduje o rozsudku v senátoch, a to na základe hlasovania, ktorému predchádza porada
Porada – na nej súd posudzuje rôzne otázky, najmä či sa stal skutok, ktorý má znaky TČ, či tento skutok spáchal obžalovaný, či obžalovaný je trestne zodpovedný, posudzujú otázku viny, trestu,...

- na porade a hlasovaní smú byť prítomní len tí sudcovia a prísediaci, ktorí sa zúčastnili pojednávania, ktoré rozsudku bezprostredne predchádzalo a zapisovateľ, nikto iný (ani náhradný sudca)

- o obsahu porady – povinnosť zachovávať mlčanlivosť

Hlasovanie: rozhoduje jednoduchá väčšina hlasov

poradie pri hlasovaní:

- prísediaci a mladší sudcovia hlasujú pred staršími

- predseda senátu hlasuje ako posledný

- každý člen senátu musí hlasovať, aj keď bol v predchádzajúcej otázke prehlasovaný

- len pri hlasovaní o treste sa môže zdržať hlasovania ten, kto hlasoval za oslobodenie spod obžaloby

- o **hlasovaní sa spíše osobitná zápisnica**

- táto sa zalepí a pripojí sa k zápisnici z pojednávania

- otvoriť ju môže len predseda senátu, ktorý rozhoduje o opravnom prostriedku, ako aj sudca, ktorý bol poverený vyhotovením rozsudku

- po nahliadnutí sa opäť zalepí a jej otvorenie sa potvrdí podpisom

Vyhlásenie rozsudku

- rozsudok sa vždy musí vyhlásiť

- vyhlasuje ho predseda senátu

- vyhlasujú sa:

- úvodné slová "V mene Slovenskej republiky",

- úplné znenie výroku (enunciátu),
- aspoň podstatná časť odôvodnenia a
- poučenie o opravnom prostriedku;
- vyhlásenie musí byť v úplnej zhode s obsahom rozsudku tak, ako bol odhlasovaný;
- rozsudok sa vyhlási spravidla hneď po ukončení pojednávania, ktoré rozsudku predchádzalo;
- ak to nie je možné, možno pre vyhlásenie rozsudku pojednávanie odročiť najviac o 3 dni

Vyhotovenie rozsudku:

- rozsudok sa vyhotovuje písomne!!! spravidla predsedom senátu
- jeho vyhotovenie musí byť v súlade s obsahom rozsudku tak, ako bol vyhlásený
- lehota na vyhotovenie rozsudku = 30 dní od vyhlásenia
- z dôležitých dôvodov môže byť táto lehota predĺžená a to predsedom súdu
- vyhotovený rozsudok podpíše: predseda senátu a ten, kto ho vypracoval
- ak ho nemôže predseda senátu podpísať pre prekážku dlhšieho trvania, podpíše ho zaňho iný člen senátu a dôvod sa na vyhotovení rozsudku poznamená

Doručovanie rozsudku:

- rozsudok sa v odpise doručí:
 - obžalovanému aj jeho obhajcovi/zákonnému zástupcovi,
 - prokurátorovi,
 - poškodenému, ktorý si uplatnil nárok na náhradu škody alebo jeho splnomocnencovi/zákonnému zástupcovi,
 - zúčastnenej osobe alebo jej splnomocnencovi/zákonnému zástupcovi
- a to aj keď boli prítomní pri vyhlásení rozsudku!!!!

Oprava vyhotovenia a odpisu rozsudku

b) Uznesenie

- môže ním rozhodovať ktorýkoľvek orgán činný v trestnom konaní, ak zákon neustanovuje niečo iné
- súd ním rozhoduje v tých prípadoch, keď nerozhoduje rozsudkom alebo trestným rozkazom a ak zákon neustanovuje niečo iné
- prokurátor, vyšetrovateľ a policajný orgán rozhodujú len uznesením, ak TP neustanovuje niečo iné
- možno ním zrušiť aj rozsudok vo veci samej, napr. v rámci odvolacieho konania;
- ide o obsahovo rôznorodejšie rozhodnutie ako rozsudok

Obsah uznesenia:

- jeho úprava je jednoduchšia ako pri rozsudku
- úvodná časť: označenie orgánu, ktorý rozhodnutie vydal (**neobsahuje** úvodné slová = „V mene SR“ ani mená a priezviská sudcov, ktorí sa na rozhodnutí zúčastnili),
- označenie obžalovaného: meno a priezvisko, dátum a miesto narodenia, zamestnanie, bydlisko, prípadne ďalšie údaje, aby nebol zameniteľný s inou osobou
- výroková časť – enunciát (výrok) s uvedením zákonných ustanovení, ktoré boli použité
- odôvodnenie rozsudku, ak zákon neustanovuje niečo iné
- odôvodnenie má presvedčiť o opodstatnenosti záveru uvedeného vo výrokovej časti rozhodnutia
- ak obsahuje odôvodnenie:
- a) ak to prichádza podľa povahy veci do úvahy v odôvodnení treba najmä uviesť:
- ktoré **skutočnosti** vzal **za dokázané** a
- o ktoré **dôkazy** svoje skutkové zistenia oprel a
- **akými úvahami** sa správal pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú;
- **akými právnymi úvahami** sa správal, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona
- vo vykonávacom konaní môže súd 1. stupňa vyhotoviť **zjednodušené uznesenie**, ak sa po jeho vyhlásení na verejnom zasadnutí obvinený alebo iná oprávnená osoba alebo prokurátor vzdali práva na podanie sťažnosti – toto uznesenie neobsahuje odôvodnenie
- poučenie o opravnom prostriedku

Vyhlásenie uznesenia

- nie všetky uznesenia sa vyhlasujú!!!!

- vyhlasujú sa len:

- uznesenia, ktoré boli urobené pri úkone vykonávanom za účasti osoby, ktorej sa uznesenie dotýka
- uznesenia, ktoré boli urobené na hlavnom pojednávaní
- uznesenia, ktoré boli urobené na verejnom zasadnutí

- uznesenia, ktoré boli urobené na neverejnom zasadnutí

Vyhotovenie uznesenia

- nie všetky uznesenia treba vyhotovovať!!!!!!

- netreba vyhotovovať:

- uznesenia, ktorými sa upravuje len priebeh konania,
- uznesenia, ktorými sa upravuje spôsob vykonania dôkazov,
- uznesenia, ktorými sa nariaďuje alebo pripravuje pojednávanie súdu
- uznesenia, ktoré sú v plnom znení zapísané v zápisnici o úkone, okrem prípadu, že by bolo treba doručiť odpis takého uznesenia niektorej osobe, pričom ak sa má doručiť iba prokurátorovi, možno mu doručiť odpis zápisnice
- ak sa vyhotovujú, tak potom v písomnej forme

Oznamovanie uznesenia

- oznámenie sa robí:

- vyhlásením uznesenia v prítomnosti toho, komu ho treba oznámiť alebo
- doručením odpisu uznesenia

- uznesenie treba oznámiť:

- osobe, ktorej sa priamo týka,
- osobe, ktorá naň dala svojím návrhom podnet,
- uznesenie súdu aj prokurátorovi

- ak ustanovenia o uznesení neustanovujú niečo iné, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku

c) Trestný rozkaz

- môže ho vydať len samosudca a to v prípadoch, keď to zákon výslovne ustanovuje;
- má povahu odsudzujúceho rozsudku;
- samosudca môže bez prejednávania veci na hlavnom pojednávaní vydať trestný rozkaz, ak je skutkový stav veci spoľahlivo preukázaný na základe zadovážených dôkazov
- vydaniu trestného rozkazu nepredchádza prejednanie veci na hlavnom pojednávaní!!!!
- podmienka na jeho vydanie: skutkový stav veci musí byť spoľahlivo preukázaný na základe zadovážených dôkazov

Obsah trestného rozkazu:

- označenie súdu, ktorý trestný rozkaz vydal,
- dátum a miesto vydania trestného rozkazu,
- označenie obvineného,
- výrok o vine, o uloženom treste,
- výrok o priznaní náhrady škody, ak sa nárok na jej náhradu riadne uplatnil,
- poučenie o práve podať odpor
- neobsahuje slová „V mene SR“!!!!

Vyhlasovanie:

- trestný rozkaz sa nevyhlasuje!!!

- účinky spojené s vyhlásením nastávajú doručením trestného rozkazu obvinenému

Doručovanie:

- trestný rozkaz sa doručuje:

- obvinenému a jeho obhajcovi,
- prokurátorovi,
- poškodenému, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody

- obvinenému sa doručuje do vlastných rúk!!! Náhradné doručenie je v tomto prípade vylúčené!

Vyhotovovanie:

- vyhotovuje sa v písomnej forme

Trest

- trestným rozkazom možno uložiť len:

- trest odňatia slobody do 2 rokov,
- trest zákazu činnosti do 5 rokov,
- trest prepadnutia veci,

- peňažný trest

Trestný rozkaz nemožno vydať:

- v konaní proti mladistvému, ak v čase jeho vydania mladistvý nedovršil 18. rok veku,
- v konaní proti osobe, ktorá nemá plnú spôsobilosť na PÚ,
- ak sa má rozhodnúť o ochrannom opatrení
- ak sa má uložiť súhrnný trest a predchádzajúci trest bol uložený rozsudkom

Právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutí:

• **Právoplatnosť:**

- právoplatnosť rozhodnutia nadobúdajú len jeho výroky, nie odôvodnenie;
- právoplatné je také rozhodnutie, ktoré nemožno napadnúť žiadnym riadnym opravným prostriedkom
- zabezpečuje rozhodnutiu stabilitu, a tak prispieva k zabezpečeniu právnej istoty
- vplýva na zvyšovanie autority štátnych orgánov
- je nevyhnutnou podmienkou výchovného účinku rozhodnutia v trestnej veci,
- je zárukou dodržiavania občianskych práv a slobôd garantovaných Ústavou SR
- TP rozlišuje čiastočnú a úplnú právoplatnosť

- charakteristické črty právoplatnosti sú:

- nezmeniteľnosť (formálna stránka právoplatnosti) – bráni, aby sa vo veci znova konalo a rozhodovalo v tom istom konaní

- rozhodnutie sa stáva nezmeniteľným, ak už proti nemu nemožno podať riadny opravný prostriedok
- rozlišuje sa relatívna a absolútna nezmeniteľnosť právoplatných rozhodnutí
- náš TP pozná relatívnu nezmeniteľnosť rozhodnutí, pretože v určitých, presne stanovených prípadoch výnimočne pripúšťa zrušenie už právoplatného rozhodnutia a nové prejednanie veci (napr. uplatnenie mimoriadnych opravných prostriedkov)

- záväznosť rozhodnutia (materiálna stránka právoplatnosti) - znamená, že vec, ktorá je predmetom rozhodnutia, sa riešila definitívne a záväzne, nemôže byť predmetom nového pojednávania v inom procese (ne bis in idem);

- nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia vzniká prekážka už rozhodnutej veci (exceptio rei iudicatae)

- aby sa táto prekážka uplatnila, musí existovať:
- totožnosť osoby vo veci pôvodnej a veci novej,
- totožnosť skutku, ktorý bol predmetom pôvodného a nového konania,
- právoplatný rozsudok alebo uznesenie OČTK alebo iného orgánu

• **Vykonateľnosť**

- rozsudok možno vykonať až po tom, čo nadobudol právoplatnosť!
- vyššie uvedené neplatí pri uznesení, keďže TP upravuje viaceré prípady, kedy uznesenie ešte nie je právoplatné, teda možno ho napadnúť sťažnosťou, ale už sa vykonáva napr. uznesenie o vzatí do väzby)
- k právoplatnosti a vykonateľnosti – vid' ešte zákon

12. Štádiá trestného konania

trestné konanie - konanie podľa Trestného poriadku,

- je to Trestným poriadkom upravený postup orgánov činných v trestnom konaní;
- trestné konanie podľa TP prebieha v 2 hlavných časových obdobiach (fázach, úsekoch, častiach):

1) konanie, ktoré predchádza konaniu pred súdom:

- a) postup pred začatím trestného stíhania,
- b) prípravné konanie;

2) konanie pred súdom:

- a) predbežné prejednanie obžaloby,
- b) hlavné pojednávanie,
- c) odvolacie konanie,
- d) vykonávacie konanie;

1) Konanie, ktoré predchádza konaniu pred súdom

- vyznačuje sa neverejnosťou,
- dohľad nad dodržiavaním zákonnosti tu vykonáva prokurátor,
- túto činnosť vykonávajú vyšetrovatelia, policajné orgány a prokurátor

a) Postup pred začatím trestného stíhania

- tu dochádza k obstarávaniu zákonných predpokladov na začatie trestného stíhania a vznesenie obvinenia,

- prijímanie oznámení a podnetov (aj oznámenie vlastnej trestnej činnosti = tzv. sebaobvinenie, podnety od FO, PO, štátnych orgánov, prijímanie oznámení o skutočnostiach, ktoré nasvedčujú spáchaniu TČ, aj podnety z TV, tlače,...)

- preskúmavanie ich obsahu;

- skúmanie zákonných podmienok na začatie trestného stíhania

- túto fázu možno skončiť:

- odmietnutím,
- odložením,
- odovzdaním alebo
- začatím trestného stíhania

- je potrebné rozhodnúť do 30 dní

- úlohu tu zohrávajú najmä vyšetrovateľ a policajné orgány

- oznámenie možno urobiť aj prokurátorovi, ale ten môže vec posunúť vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu

b) Prípravné konanie

- úsek od začatia trestného stíhania až do podania obžaloby, postúpenia veci, prerušenia trestného stíhania alebo zastavenia trestného stíhania

- ak sú splnené podmienky na začatie trestného stíhania, vec prechádza do prípravného konania

- bezodkladne, najneskôr však do 30 dní od oznámenia sa vydá uznesenie o začatí trestného stíhania

- ak však hrozí nebezpečenstvo z omeškania, možno začať trestné stíhanie aj vykonaním neodkladného, neopakovateľného alebo zaisťovacieho úkonu (následne potom treba bezodkladne vydať uznesenie o začatí trestného stíhania, v ktorom sa zároveň určí ktorých z týchto úkonov sa trestné stíhanie začalo)

- uznesenie o začatí trestného stíhania treba do 48 hodín doručiť prokurátorovi

- úlohou orgánov činných v trestnom konaní v tomto štádiu je zistiť, či je podozrenie z TČ voči určitej osobe odôvodnené do tej miery, aby prokurátor podal obžalobu a vec odovzdal súdu;

- prípravné konanie prebieha spravidla v 4 fázach:

- začatie trestného stíhania
- vyšetrovanie a skrátené vyšetrovanie
- skončenie vyšetrovania a skráteného vyšetrovania
- rozhodovanie o veci

2) Konanie pred súdom:

a) Predbežné prejednanie obžaloby

- súd preverí priebeh prípravného konania a zákonnosť OČTK, ktoré sa na ňom podieľali;

b) Hlavné pojednávanie- ak súd prijal obžalobu, súd skúma obvinenie obsiahnuté v obžalobe a vykonáva o ňom dôkazy za účasti strán; končí sa spravidla odsudzujúcim alebo oslobodzujúcim rozsudkom, príp. iným spôsobom;

c) Odvolacie konanie- jeho úlohou je preskúmať predchádzajúce konanie i rozhodnutie;

d) Vykonávacie konanie- štádium výkonu rozhodnutia, uplatňujú sa v ňom zásady pre výkon trestov a ochranných opatrení

13. Prípravné konanie

- je úsek od začatia tr. stíhania alebo od vykonania neodkladného alebo neopakovateľného úkonu až do podania obžaloby;; účel- aby orgány iniciatívne, čo najrýchlejšie a v potrebnom rozsahu objasnili všetky skutočnosti dôležité pre posúdenie prípadu, vrátane osoby páchatel'a a následkov TČ;

- výsledkom tohto objasnenia je:

- podanie obžaloby alebo
- postúpenie veci,
- zastavenie TS alebo
- prerušenie TS alebo
- ďalšie rozhodnutia;

- vykonáva sa formou vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania, je neverejné; zákl. zásady: z. stíhania len zo zákonných dôvodov, z. oficiality a vyhľadávacia zásada;

fázy: 1) začatie TS- orgány činné v prípravnom konaní nadobúdajú oprávnenie vykonávať všetky potrebné, zákonom ustanovené vyšetrovacie úkony; najdôležitejší úkon- vznesenie obvinenia- ak je dostatočne odôvodnený záver, že TČ spáchala určitá osoba- už od vznesenia o. má obvinený možnosť zvoliť si obhajcu; TS nemožno začať, ak je: a) neprípustné, b) neúčelné; dozor nad zákonnosťou a dôvodnosťou vznášania obvinenia vykonáva prokurátor;

2) vyšetrovanie a skrátené vyšetrovanie- vyšetrovatelia a PO postupujú pri vyšetrovaní z vlastnej iniciatívy; = zložitý súhrn vyšetrovacích a iných úkonov, pričom charakter a poradie týchto úkonov podmieňujú osobitosti každého jednotlivého prípadu; jedným z predpokladov správneho plánovania vyšetrovania, je správne vytváranie a previerka všetkých odôvodnených vyšetrovacích verzí- VV spočíva vo vyvedení a previerke opodstatnenej domnienky ako jednej z reálnych možností objasnenia určitého faktu a okolností vyšetrovanej tr. veci; právo obhajcu byť prítomný na vyš. úkonoch,

3) skončenie vyšetrovania a skráteného vyšetrovania- vtedy, keď vyšetrovateľ nadobudol vnútorné presvedčenie, že výsledky vyšetrovania už dostatočne osvetlili celý prípad a odôvodňujú podanie obžaloby al. iné rozhodnutie; obvinený si môže preštudovať spisový materiál, vyjadriť sa ku skutočnostiam kladeným mu za vinu, podať návrhy na doplnenie vyšetrovania

4) rozhodovanie vo veci- vyšetrovateľ je oprávnený postúpiť vec, zastaviť TS a prerušiť TS; PO je oprávnený TS len prerušiť; obžalobu a návrh na ochranné opatrenie je oprávnený podať výlučne prokurátor; prokurátor predložené vyšetrovacie spisy všestranne preskúma; rozhodnutia: a) postúpenie veci, b) zastavenie TS, c) prerušenie TS, d) Obžaloba, e) návrh na ochranné opatrenie, f) podmienené zastavenie TS, g) zmier

14. Konanie pred súdom:

- TS pred súdom sa koná len na podklade obžaloby, ktorú podáva a pred súdom zastupuje prokurátor; pri podaní a zastupovaní obžaloby sa prokurátor spravuje zákonom a vnútorným presvedčením založeným na uvážení všetkých okolností prípadu; môže vziať obžalobu späť až do začatia hlavného pojednávania; vec sa tým vracia do stavu prípravného konania; na hl. pojednávaní sa môže zúčastniť zástupca záujmových združení;

predbežné prejednanie obžaloby-obžalobu podanú na súde preskúma predseda senátu a podľa jej obsahu a podľa obsahu spisu posúdi, či ju treba predbežne prejednať na zasadnutí senátu alebo či môže nariadiť o nej hlavné pojednávanie; nevykonáva sa v konaní pred samosudcom; prejednáva sa na neverejnom zasadnutí, ale ak to považuje predseda za potrebné, nariadi verejné; rozhodnutie: postúpi vec prísl. súdu alebo orgánu, TS zastaví alebo preruší, vráti vec prokurátorovi na došetrenie, TS podmienené zastaví al. rozhodne o schválení zmieru, postúpi vec samosudcovi; nové predbežné prejednanie- ak sa rozhodne prokurátor vo veci, ktorá mu bola vrátená na došetrenie, opäť pre podanie obžaloby, prihliadne v nej i na výsledky vykonaného došetrenia - obžaloba sa znova predbežne prejedná;

hlavné pojednávanie- hl. úloha- rozhodnúť o vine obžalovaného a o treste; príprava HP- predseda senátu dá odpis žaloby doručiť obžalovanému, jeho obhajcovi a poškodenému, osobe, ktorej vec má byť zhabaná a to tak, aby obžalovaný od doručenia, obhajca a prokurátor od upovedomenia mali aspoň 5 dní na prípravu; koná sa zásadne verejne – výnimky; koná sa za stálej prítomnosti všetkých členov senátu, zapisovateľa a prokurátora, vedie ho predseda senátu, pri zachovaní dôstojnosti a vážnosti konania; otvorí ho oznámením veci, ktorá bude prejednávaná; potom vyzve prokurátora, aby predniesol obžalobu a poškodeného, aby sa vyjadril k nároku a výške škody; potom vyslúchne obžalovaného na obsah obžaloby a nároku škody; potom výsluch svedka a znalca; obžalovaného a poškodeného sa treba po vykonaní každého dôkazu opýtať, či sa chce k nemu vyjadriť, a jeho vyjadrenie sa zapíše do zápisnice; po skončení dokazovania údelí súd slovo na záverečné reči a na posledné slovo; súd sa môže uznesieť aj potom na doplnení dokazovania alebo odročení pojednávania; rozhodnutia: podklad- súd môže rozhodovať len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu; a) vrátenie veci prokurátorovi, b) postúpenie veci, c) zastavenie TS; d) podmienené zastavenie TS a zmier, e) prerušenie TS, f) rozsudok- či sa obžalovaný uznáva za vinného, alebo či sa spod obžaloby oslobodzuje;

rozhodnutie súdu mimo hl. pojednávania- ak mimo HP vyjde najavo skutočnosť odôvodňujúca zastavenie al. prerušenie TS, súd tak urobí na neverejnom zasadnutí;

verejné zasadnutie- rozhoduje súd tam, kde to zákon výslovne ustanovuje; koná sa za stálej prítomnosti vš. členov senátu a zapisovateľa; predseda predvolá osoby, ktorých osobná účasť je nevyhnutná a upovedomí prokurátora, osobu, ktorá svojim návrhom dala podnet a osobu, kt. môže byť priamo dotknutá rozhodnutím; rozhodnutie súdu sa vždy vyhlási verejne;

neverejné zasadnutie- tam, kde nie je zákonom predpísané, že sa rozhoduje na hlavnom pojednávaní al. verejnom zasadnutí; za stálej prítomnosti členov senátu a zapisovateľa – ostatné osoby sú vylúčené; dôkazy sa vykonávajú prečítaním zápisníc, písomností a oboznámením so záznamom; rozhodnutie sa vždy vyhlási

15. Opravné prostriedky

= procesný úkon, ktorým sa osoby na to oprávnené domáhajú preskúmania rozhodnutia súdu, prokurátora, vyšetrovateľa alebo PO z dôvodov uvedených v zákone;

riadne: sťažnosť, odvolanie- prostr. riadneho inštančného postupu, v súlade so zásadou dvojinstančnosti, odpor;

mimoriadne (obnova a sťažnosť pre porušenie zákona);

uplatnenie **revízneho princípu**- orgán rozhodujúci o opr. prostriedku, preskúma správnosť všetkých výrokov rozhodnutia aj konanie, ktoré mu predchádzalo a ton úplne a všestranne, bez ohľadu na to, či oprávnená osoba na chyby v nich obsiahnuté upozornila alebo nie, alebo aj keď podala opr. prostriedok bez bližšieho odôvodnenia; úplný al. obmedzený (týkajúci sa len časti rozhodnutia vzťahujúceho sa na oprávneného);

uplatňuje sa **kasačný princíp alebo apelačný**;

môže mať **devolutívny** (odvolanie, sťažnosť- ale môže byť aj autoremedúra) **alebo suspenzívny účinok**; **odvolanie**: proti rozsudku súdu 1. stupňa, má odkladný účinok; podáva sa do 8 dní od doručenia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje; po vyhlásení rozsudku sa môže oprávnená osoba odvolania výslovne vzdať; vziať späť ho môže až kým sa odvolací súd neodoberie na záverečnú poradu; súd 1. stupňa doručí odpis odvolania stranám s upozornením na možnosť vyjadrenia; rozhodnutia odvolacieho súdu: a) odvolanie zamietne, b) preruší TS; zruší rozsudok a c) vráti vec súdu 1. stupňa, d) vec postúpi, ak tak mal urobiť už súd 1. stupňa, e) TS zastaví, f) TS preruší, g) TS podmienene zastaví; platí beneficium cohaesionis;

sťažnosť: opravný prostriedok proti uzneseniu; každé uznesenie vyšetrovateľa alebo PO okrem uzn. o začatí TS; uznesenia súdu a prokurátora možno napadnúť, len keď to zákon výslovne pripúšťa a ak rozhoduje vo veci v 1. stupni; proti uzn. gen. Prokurátora, len ak ide o uzn. o zaistení majetku; má odkladný účinok, len ak to zákon výslovne ustanovuje; do 3 dní; dôvody: a) pre nesprávnosť niektorého jeho výroku; b) pre porušenie ustanovení o konaní, ak toto porušenie malo za následok nesprávnosť výroku; orgán, proti ktorého uzneseniu smeruje, môže rozhodnúť aj v rámci autoremedúry; nadriadený orgán: a) zamietne; zruší napadnuté uznesenie a ak je potrebné nové, buď b) rozhodne vo veci sám alebo c) uloží orgánu, aby vo veci znovu konal a rozhodol; d) vráti prokurátorovi na došetrenie; e) môže bez zrušenia sám doplniť alebo f) uložiť orgánu, aby chýbajúci al. neúplný výrok doplnil; platí beneficium cohaesionis;

sťažnosť pre porušenie zákona- proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon, ako aj keď bolo urobené na podklade chybného postupu konania - rozumie sa tým podstatné pochybenie, ktoré mohlo ovplyvniť rozhodnutie vo veci; podá na podnet generálny prokurátor alebo minister spravodlivosti na najvyššom súde; generálny prokurátor ju podá aj bez podnetu proti takému rozhodnutiu prokurátora alebo vyšetrovateľa; proti výroku o treste len vtedy, keď trest je v zrejmom nepomere k stupňu nebezpečnosti činu pre spoločnosť alebo k pomerom páchatel'a alebo keď uložený druh trestu je v zrejmom rozpore s účelom trestu; sťažnosť NS uznesením zamietne alebo rozsudkom vysloví, že zákon porušený bol- ak bol porušený v neprospech obvineného, zruší aj rozhodnutie, časť, príp. vadné konanie;

obnova konania- ak sa skončilo TS vedené proti určitej osobe právoplatným rozsudkom alebo právoplatným uznesením o zastavení TS alebo právoplatným uznesením o podmienanom zastavení TS, možno v TS tej istej osoby pre ten istý skutok pokračovať, len ak bola povolená obnova trestného konania; ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skor neznáme, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci; aj vtedy ak sa právoplatným rozsudkom zistí, že OČTK v pôvodnom konaní porušil svoje povinnosti konaním zakladajúcim TČ; obnova v neprospech obvineného je vylúčená, ak: a) trestnosť činu zanikla, b) obvinený zomrel;

odpor- obvinený, osoby, ktoré sú oprávnené v jeho prospech podať odvolanie a prokurátor, poškodený- proti výroku o náhrade škody; do 8 dní od doručenia; samosudca nariadi pojednávanie; nie je viazaný právnu kvalifikáciou ani druhom a výmerom trestu v tr. rozkaze; inak sa stane právoplatným a vykonateľným

16. Osobitné spôsoby konania

- TP tu ustanovuje odchýlky od všeobecného postupu v konaní;

konanie proti mladistvému: mladistvý musí mať od vznesenia obvinenia až do právoplatného rozhodnutia vo veci obhajcu; v konaní vystupuje orgán poverený starostlivosťou o mládež; osoby so samostatnými obhajovacími právami môžu v prospech mladistvého podať odvolanie proti rozsudku, aj sťažnosť proti uzneseniam; v konaní je nevyhnutné zistiť stupeň jeho rozumového a mravného vývoja, povahu, pomery a prostredie, v ktorom žil a bol vychovávaný; smie byť vzatý do väzby, len keď existujú vážobné dôvody podľa § 67 a ak účel väzby nemožno dosiahnuť inak; ; súd môže kedykoľvek postúpiť vec miestne nepríslušnému súdu, kde mladistvý býva; hlavné pojednávanie nemožno konať v jeho neprítomnosti, ani bez prokurátora; ; môže prikázať mladistvému, aby sa vzdialil so súdnej siene; môže vylúčiť verejnosť;

konanie proti ušlému: proti tomu, kto sa vyhýba TK pobytom v cudzine alebo tým, že sa skrýva; nemožno použiť proti mladistvému; obvinený musí mať vždy obhajcu, ktorý má rovnaké práva ako obvinený; vykonáva sa na návrh, ktorý možno podať už v obžalobe; predvolanie na hl. pojednávanie a na verejné zasadnutie sa vhodným spôsobom uverejní;

podmienečné zastavenie TS: 1) horná hranica odňatia slobody neprevyšuje 5 rokov; 2) so súhlasom obvineného rozhodne súd, v prípravnom konaní prokurátor; 3) obvinený sa priznal a 4) nahradil škodu alebo s poškodeným uzavrel dohodu o jej nahradení a 5) vzhľadom na osobu páchatel'a a okolnosti prípadu možno považovať za dostačujúce; v rozhodnutí sa určí skúšobná lehota 6 mesiacov až 2 roky; ak v skúšobnej dobe viedol riadny život a plnil si povinnosti, rozhodne orgán, že sa obvinený osvedčil; právoplatnosťou tohto rozhodnutia nastávajú účinky zastavenia TS;

zmier: 1) horná hranica odňatia slobody neprevyšuje pri úmyselných 3 roky, pri nedbanlivostných 5 rokov; 2) súhlas obvineného a poškodeného, 3) slobodné, vážne, zrozumiteľné určité vyhlásenie obvineného, že spáchal, 4) nahradil škodu al. urobil iné opatrenia, 5) uloží na účet súdu, prokuratúry sumu na všeobecnoprospešné účely a táto suma nie je zrejme neprimeraná (štátu patri aspoň 50% na pomoc obetiam TČ) súd, prokurátor považuje túto sumu za dostatočnú; pred schválením zmieru ho musí vyslychnúť;

konanie pred samosudcom- 1) ak horná hranica neprevyšuje 5 rokov, 2) má rovnaké práva a povinnosti ako senát a jeho predseda, 3) nikdy nekoná neverejné zasadnutia, 4) nikdy nekoná prebežné prejednávania obžaloby, 5) ak je obvinený vo väzbe, môže rozhodnúť o ďalšom trvaní väzby, 6) môže vydať zjednodušený rozsudok, ak sa prokurátor aj obvinený vzdajú odvolania, 7) môže bez hlavného pojednávania vydať trestný rozkaz, ak je skutkový stav spoľahlivo zistený zadováženými dôkazmi